

12

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Nina Hurun ym. talousarvioaloitteesta omaishoitajien jaksamisen tukemisesta

Pöydälle 20.05.2014

HEL 2014-003366 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Omaishoitajalla tarkoitetaan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Omaishoitajaksi ryhtyminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Omaishoidon tuki on lakisääteinen kokonaisuus, joka muodostuu omaishoitajalle maksettavasta palkkiosta sekä hoidettavalle ja omaishoitajalle järjestettävistä tukipalveluista. Näitä ovat esimerkiksi omaishoitajan lakisääteiset vapaapäivät.

Helsingissä oli vuonna 2013 omaishoidon tuen saajia yhteensä 3 691, joista vammaispalveluissa 1 000, kehitysvammahuollossa 587 ja yli 65-vuotiaiden palveluissa 2 117. Omaishoidon lomitukset kasvoivat edellisestä vuodesta vammaisten ja kehitysvammaisten osalta omaishoitajien määrässä 10 % ja lomituskautausissa 20 %. Alle 65-vuotiaiden palveluissa omaishoidon lomitusten järjestäminen on priorisoitu niin, että tarpeisiin voidaan vastata mahdollisimman hyvin. Yli 65-vuotiaiden palveluissa lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen liittyviä palveluja on kaikilta osin riittävästi tarjolla.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan omaishoitajien palveluohjauksella ja valmennuskursseilla, kotiaavustajapalvelulla sekä järjestämällä sijaisomaishoitoa ja osavuorokautista hoitoa. Jokaisella neljällä palvelualueella, eteläinen, itäinen, läntinen ja pohjoinen, on oma omaishoidon toimintakeskus. Lakisääteisten ja ei-lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on yli 65-vuotiaiden palveluissa käytössä palveluseteli ja palvelusetelin käyttöönotto on valmistella myös vammaisten ja kehitysvammaisten lomitukseen.

Sosiaali- ja terveystieteiden tavoitteena on edelleen lisätä omaishoitoa ja taata riittävät omaishoitoa tukevat palvelut sekä tiivistää toimijoiden yhteistyötä virastossa. Tukimuodot toteutetaan yksilölliseen suunnitelman perusteella.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarvioehdotukseen vuodelle 2015 on kirjattu tavoite tukea omaishoitoa yhtenä palvelujen järjestämistapana, joten aloitteessa mainittu toiminta sisältyy talousarvioon osana normaalitoimintaa ja sen rahoitusta. Talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen antamaan menoraamiin 2 174 882 000 euroa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon tuki mahdollistaa eri tavalla vammaisten sekä ikääntyneiden asumisen kotona toimintakykyä rajoittavista seikoista huolimatta. Yksi keskeisimpiä omaishoidon onnistumisen edellytyksiä on omaishoitajan jaksaminen tehtävässään. Jaksamista voidaan edistää järjestämällä omaishoitajalle yksilölliset, riittävät ja oikea-aikaiset tukipalvelut sekä lakisääteiset vapaat."

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nina Huru ja 28 muuta valtuutettua ovat tehneet talousarvioaloitteen, joka koskee omaishoidon määrärahan korottamista virkistysvapaan totuttamiseksi tarpeen vaatimalla tavalla.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle 3.6.2014 mennessä.

Aloite on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2014-003366 Huru Nina talousarvioaloite Kvsto 12.3.2014 asia 37